

DANSK ERHVERV
Børsen
1217 København K

www.danskerhverv.dk
info@danskerhverv.dk
T. + 45 3374 6000

DANSK
ERHVERV

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
J.nr.: 2023-1581

Den 16. august 2023

Dansk Erhvervs hørings svar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi

Dansk Erhverv finder det positivt, at lovforslaget kan muliggøre en forenklet og hurtig ansøgnings- og tilladelsesproces for repowering af havvindanlæg.

Repowering, eller levetidsforlængelse, rummer et stort potentiale til at fremme den danske VE-kapacitet. Dansk Erhverv opfordrer derfor til, at et hovedfokus i arbejdet med den kommende bekendtgørelse bliver at undersøge, om en længerevarende levetidsforlængelse er mulig, og hvordan der kan etableres rammer, der muliggør en sådan levetidsforlængelse. Havvindmøllernes fulde teknologiske levetid bør udnyttes. Derfor bør reguleringen ikke anvende en indskrænkende tidslig/og eller kapacitetsmæssig tilgang til repowering.

De økonomiske og teknologiske muligheder for repowering vil variere for de forskellige danske havvindmølleparker. Derfor opfordrer Dansk Erhverv også til, at Energistyrelsen er i tæt kontakt med branchen, herunder de eksisterende koncessionshavere af ældre havvindmølleparker, når det endelige regelsæt skal fastlægges og udmøntes. Det skal sikre, at regelsættet tager højde for forskellene parkerne imellem.

Endelig vil Dansk Erhverv kraftigt opfordre til, at tidsfristen for tilladelsesprocessen for repowering ikke overstiger et år. Myndighederne bør således anvendes fristen for repowering, der er angivet i VEII-direktivets artikel 16 stk. 6: ”Medlemsstaterne letter repowering af eksisterende anlæg for vedvarende energi ved at sikre en forenklet og hurtig tilladelsesproces. Varigheden af denne proces må **ikke overstige et år**”.

Dansk Erhverv står naturligvis til rådighed, såfremt hørings svaret giver anledning til spørgsmål eller behov for afklaring.

Med venlig hilsen,

Esbén Thietje Mortensen
Fagchef for Energi, Dansk Erhverv

17. august 2023

SMEK

DI-2023-04893

Deres sagsnr.: 2023-1581

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Sendt på mail:
ens@ens.dk
mll@ens.dk

Hørings svar – forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi

Dansk Industri vil gerne takke for lejligheden for at afgive høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi.

Dansk Industri vil gerne understrege, at vi bakker op om en accelereret og hurtigere udbygning med vedvarende energi, både som responsum til den nuværende energi- og forsyningskrise, men samtidig som et vigtigt redskab for at komme i mål med den grønne omstilling og nå 70 pct. reduktionsmålet for drivhusgasudledninger i 2030 og klimaneutralitet i 2050.

Det påpeges, at der ønskes følgende præcisering til afsnittet om ”Tinglysning af rettigheder over elproducerende anlæg”. Det vil være godt at præcisere VE-lovens §25, stk. 1 og stk. 4, at der er tale om fastforankrede Energiproduktionsanlæg og ikke kun Elproduktionsanlæg, således at det fremtidssikrer anvendelsen, at f.eks. PtX-anlæg også vil være inkluderet i lovændringens afgrænsning.

Samme præcisering bør ske i lovforslagets almindelige bemærkninger under afsnit 3.2.2. Så det ikke kun begrænses til ”vand og vind” men bredere set bør omfatte ”vedvarende energikilder” og således præcisere, hvad ”tilsluttede anlæg” teknisk kan dække over.

Dansk Industri takker således for muligheden for at kommentere på og afgive høringssvar og ser frem til den fortsatte dialog.

Med venlig hilsen

Søren Mensal Kristensen

FINANS
DANMARK

Finans Danmarks hørings svar til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi

Vi takker for lejligheden til at komme med bemærkninger til udkast til forslag om ændring af lov om fremme af vedvarende energi (Repowering af bestående el-produktionsanlæg på havet, tinglysning af el-produktionsanlæg i den eksklusive økonomiske zone, justering af administrationen af visse pristillægsordninger til VE-anlæg mv.).

Lovforslaget præciserer muligheden for tinglysning af elproduktionsanlæg med tilhørende interne ledningsnet i den eksklusive økonomiske zone. Dette har til formål at tydeliggøre realkreditinstitutters mulighed for at tinglyse rettigheder på havvindmølleprojekter beliggende i den eksklusive økonomiske zone.

Danmark står over for en markant udbygning af havvind de kommende år, herunder i Danmarks eksklusive økonomiske zone. Opførelse af havvindmøller i den eksklusive økonomiske zone indebærer betydelige investeringer, og der er behov for at sikre bedst mulige vilkår for at kunne tilbyde finansiering til sådanne projekter om bæredygtig energi. Midlerne til investeringer i bæredygtig energi kan bl.a. frembringes ved realkreditbelåning af havvindmøllerne i den eksklusive økonomiske zone. I kraft af det danske realkreditsystem har Danmark noget af den billigste finansiering i Europa, og Finans Danmarks medlemsinstitutter ønsker at medvirke til at understøtte en bæredygtig udvikling i Danmark og resten af verden ved at tilbyde egnede og relevante finansieringsløsninger. Finans Danmark finder det derfor meget positivt, at lovforslaget tilvejebringer et klart retligt grundlag for tinglysning af rettigheder over elproduktionsanlæg i Danmarks eksklusive økonomiske zone.

Med lovforslaget sikres det, at hensyn til udbudsvinder, investorer, ratingbureauer og Finanstilsynet samt øvrige relevante parter, at elproduktionsanlæg allerede ved påbegyndelse af anlægsprojektet vil blive anset som "fast ejendom" i tinglysningslovens forstand, og dermed kan danne grundlag for realkreditbelåning. Dette finder Finans Danmark meget positivt. Der er dog samtidig behov for ændringer i yderligere lovgivning, og Finans Danmarks bemærkninger skal derfor ses

Hørings svar

17. august 2023
Dok: FIDA-907839097-690075-v1
Kontakt Frederik Dam Hansen

i sammenhæng med bemærkningerne til de relevante lovforslag om forslag til ændring af udstykningsloven og tinglysningsloven og ændring af lov om realkreditlån og realkreditobligationer m.v., der præciserer mulighederne for tinglysning af fast ejendom i Danmarks eksklusive økonomiske zone.

Foruden ændringerne i de nævnte lovforslag ser Finans Danmark også et behov for, at det bliver gjort klart, at retsplejelovens regler om tvangsfuldbyrdelse finder anvendelse i Danmarks eksklusive økonomiske zone. Dette gælder både i forhold til reglerne om udlæg og tvangsauktion og reglerne om brugeligt pant. Det er også nødvendigt, at det afdækkes, om der er behov for lovændringer i selskabsloven, konkursloven eller anden lovgivning, for at sikre muligheden for, at panthaver midlertidigt kan udøve virksomhedens drift, hvis det bliver nødvendigt.

Det er vigtigt, at ministeriet har fokus på at sikre en samlet løsning på tværs af lovgivningen, og at de forskellige regelsæt og lovændringer spiller sammen.

Der er desuden behov for, at der er klarhed over de lovmæssige krav, der sætter rammerne for etableringen og driften af havvindmøller og andre elproduktionsanlæg i Danmarks eksklusive økonomiske zone. Dette gælder også i forhold til tilladelser fra forskellige myndigheder. Det fremgår direkte af VE-lovens § 25, at det kræver forudgående tilladelse fra klima-, energi og forsyningsministeren at kunne etablere elproduktionsanlæg. Af forslag til lov om ændring af lov om udstykning og anden registrering i matriklen og lov om tinglysning er det beskrevet, at Geodatastyrelsen indfører et nyt register for bygninger på søterritoriet og i Danmarks eksklusive økonomiske zone, hvor elproduktionsanlæg også skal registreres. Vi ønsker det afklaret, hvilke tilladelser der er nødvendige for, at der kan stilles realkreditfinansiering til rådighed for elproduktionsanlæg i Danmarks eksklusive økonomiske zone, herunder om det er tilstrækkeligt, at anlægget er registreret i Geodatastyrelsens nye register.

Den foreslåede lovændring sikrer, at der ikke vil kunne opstå tvivl om tinglysningsrettighedens anvendelse på elproduktionsanlæg og tilsluttede anlæg i Danmarks eksklusive økonomiske zone, og ændringen muliggør, at havvindmøller og andre elproduktionsanlæg anses for fast ejendom og dermed kan realkreditfinansieres. Bestemmelsens tekst er formuleret teknologineutralt og gælder både havvindmøller og andre elproduktionsanlæg. I lovforslagets bemærkninger på s. 7, står der i relation til lovens § 25, stk. 1: "elproduktionsanlæg, der benytter vand og vind". Men som bestemmelsen er formuleret, er andre typer elproduktionsanlæg, som f.eks. udnytter solenergi, ikke udelukket fra bestemmelsen. Denne forståelse er understøttet af forslag til lov om ændring af lov om udstykning og anden regi-

Høringsvar

FIDA-907839097-690075-v1

strering i matriklen og lov om tinglysning, som umiddelbart muliggør, at andre typer installationer kan kategoriseres som en bygning i Danmarks eksklusive økonomiske zone, og som dermed kan realkreditfinansieres. Dette er i øvrigt i overensstemmelse med ejendomsbegrebet på land. Det skal afklares nærmere i lovforslaget, at lovforslaget gælder alle elproduktionsanlæg, og ikke kun dem, der benytter vand og vind.

Det beskrives på lovforslagets s. 10, at "*Efter praksis udgør en havvindmøllepark et anlæg med tilhørende platforme med transformer-, konverterstationer, servicefaciliteter etc.*" I den forbindelse ønsker vi det afklaret, om en vindmøllepark kan registreres som én bygning på fremmed grund, om hver vindmølle for sig er én bygning på fremmed grund, eller om der er valgfrihed ift., hvordan en vindmøllepark kan registreres.

Det kan med fordel tydeliggøres i lovforslagets bemærkninger, at havvindmøller i Danmarks eksklusive økonomiske zone skal sidestilles med vindmøller på søterritoriet i forhold til kategorisering og værdiansættelse.

Med venlig hilsen

Ane Arnth Jensen

Viceadministrerende direktør i Finans Danmark
og direktør i Realkreditrådet
Direkte: 40384420
Mail: aaj@fida.dk

Hørings svar

FIDA-907839097-690075-v1

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
Att.: Maja Lykke Lorenzen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Dok. ansvarlig: NRS
Sekretær:
Sagsnr.: s2023-089
Doknr: d2023-23018-5.1
10-07-2023

Bemærkninger til udkast vedr. lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi.

Green Power Denmark takker for muligheden for at komme med kommentarer til forslaget til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi.

Tinglysning af rettigheder over energiproducerende anlæg i EØZ – Lav en PtX-parat VE-lov

Green Power Denmark støtter lovændringens formål om at sikre, at der ikke vil kunne opstå tvivl om tinglysningsrettighedernes anvendelse for anlæg på den danske kontinentsokkel uden for 12-sømilegrænsen og i EØZ. At foreslå en tydeliggørelse og præcisering af VE-lovens § 25 er derfor fornuftigt.

Green Power Denmark finder det imidlertid vigtigt, at lovændringens afgrænsning af de omfattede tekniske VE-energianlæg på søterritoriet og i EØZ bør være fremtidssikret i lyset af den hastige teknologiske udvikling herunder på PtX-området, hvorfor paragraffens genstandsfelt ikke bør begrænses snævert til elproduktionsanlæg med tilhørende ledningsnet. Det anbefales således at § 25 stk. 1 og stk. 4 ændres og fremtidssikres så det tydeliggøres, at det omfatter fast forankrede *energiproduktionsanlæg*, der udnytter vedvarende energikilder, med tilhørende opsamlings-, konverterings-, lagrings- og ilandføringsanlæg hvilket bl.a. omfatter havvindmøller og PtX-anlæg med tilhørende kabel- eller rørførte opsamlings- og ilandføringsanlæg. Green Power Denmark finder, at det bør give anledning til ændringer af både §25 og lovforslagets almindelige bemærkninger under afsnit 3.2.3. som i den nuværende version omhandler "tingslysningsrettigheders anvendelse på elproduktionsanlæg og tilsluttede anlæg" uden at bibringe tilstrækkelig præcision af, hvad "*...tilsluttede anlæg...*" kan dække over.

Med henblik på at sikre at danske rammevilkår, herunder VE-loven, er "PtX-parat" opfordrer Green Power Denmark til, at Energistyrelsen benytter lejligheden til at genbesøge og gennemlæse ikke blot § 25, men hele VE-loven. I den forbindelse opfordrer Green Power Denmark til, at det vurderes, om der er behov for at dansk lovgivning nærmere definerer betegnelsen PtX-anlæg.

Der henvises i øvrigt til Green Power Denmark's hørings svar til "forslag til ændring af lov om realkreditlån og realkreditobligationer, lov om finansiel virksomhed og forskellige andre love", som omhandler samme emne og kalder på samme udvidelse af de omfattede tekniske anlæg.

Green Power Denmark opfordrer på baggrund af ovenstående til at,

1. § 25 stk. 1, og stk. 4, ændres fra: "*Etablering af elproduktionsanlæg, der udnytter vand og vind, med tilhørende interne ledningsanlæg på søterritoriet og i den eksklusive økonomiske zone...*" til "*Etablering af energiproduktionsanlæg, der udnytter ~~vand og vind~~ vedvarende energikilder, med tilhørende interne ledningsanlæg på søterritoriet og i den eksklusive økonomiske zone* opsamlings-, konverterings-, lagrings- og ilandføringsanlæg hvilket bl.a. omfatter havvindmøller og PtX-anlæg med tilhørende kabel- eller rørførte opsamlings- og ilandføringsanlæg..."
2. bemærkninger under afsnit 3.2.3. ændres så det fremgår tydeligt, hvad "...*tilsluttede anlæg...*" indebærer. Herunder en præcisering, der fremtidssikrer VE-loven, så tilsluttede anlæg f.eks. omfatter PtX-teknologi.
3. Energistyrelsen genbesøger hele VE-loven med det formål at sikre, at VE-loven også omfatter PtX i dens formuleringer.

Repowering af bestående elproduktionsanlæg på havet

Green Power Denmark finder det positivt, at Klima- Energi- og Forsyningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om repowering med henblik på at understøtte en forenklet og hurtig tilladelsesproces for repowering af bestående elproduktionsanlæg på havet. Green Power Denmark anser hurtigere sagsbehandlingsprocesser, som nødvendige for at Danmark og Europa kan leve op til de klima- og energipolitiske målsætninger mod og efter 2030.

Klare definitioner af ansøgninger, der kan kategoriseres som repowering

Der har længe været behov for at fastlægge klare rammer for repowering på havet. Det er således positivt, at bekendtgørelsen skal definere en klar skelnen mellem ansøgninger, der kan kategoriseres som repowering, og ansøgninger, der ikke falder under rammerne af repowering. Green Power Denmark opfordrer i denne sammenhæng til, at repowering defineres bredt og samtidig kan sondre mellem projekter, der har et primært formål om levetidsforlængelse af eksisterende anlæg (*refurbishment projects*), og fuld repowering hvor en eksisterende park dekommissioneres og et nyt anlæg etableres på helt eller delvist sammenfaldende arealer.

Inddrag relevante brancheaktører

Green Power Denmark noterer sig med tilfredshed, at det videre arbejde med udmøntning af beføjelsen i en bekendtgørelse vil pågå i efteråret 2023 med en forventning om ikrafttræden d. 1. januar 2024, og understreger i samme ombæring behovet for at inddrage relevante brancheaktører, herunder Green Power Denmark, som ønsker at bidrage til og følge udformning af de nærmere regler i den kommende bekendtgørelse.

Understøt et tidssvarende lovforslag, der harmonerer med VE III-direktivet

Der er behov for ændringer af lovforslaget og dets bemærkninger, som sikrer en aktuel og tidssvarende implementering af seneste EU-regulering. Lovforslaget referer i afsnit 3.1.2. til implementeringen af VE II-direktivet, som har været utilstrækkelig i forhold til repoweringprojekter på havet. Green Power Denmark mener, at det vil være hensigtsmæssigt, at lovforslaget tager højde for VE III-direktivet, hvis indhold i praksis er fastlagt, og som ventes at træde i kraft til november 2023.

VE III direktivet indeholder særligt to pointer, som relaterer sig til repowering. Disse to pointer, bør ændringer i VE-loven tage højde for.

For det første, lægger VE III-direktivet op til, at landende skal sikre, at ansøgnings- og tilladelsesprocesserne ikke blot er *hurtige*, men *hurtigere* jf. direktivets indledende betragtninger punkt 11c og 11e. Her fremgår det bl.a., at et accelereret udbygningstempo for VE-projekter, gør det nødvendigt at fastlægge regler, som forsimples og forkorter tilladelsesprocesser. Der er således tale om, at EU-regulering med VE III-direktivet forpligter landende til "*yderligere forsimpning og forkortelse*" af administrative tilladelsesprocesser¹. Green Power Denmark opfordrer til, at VE III-direktivets hensigt om accelereret VE-udbygningstempo og yderligere forsimpning og forkortelse af tilladelsesprocesser tydeligt fremgår af loven og dennes bemærkninger.

For det andet, indebærer VE III-direktivet i 'Artikel 16a, punkt 2, at tilladelsesprocessen til repowering af eksisterende vedvarende energianlæg på havet ikke skal vare i mere end ét år. Green Power Denmark opfordrer derfor til, at lovforslaget tager højde for VE III-direktivets pointe, og i arbejdet med at udmønte en bekendtgørelse fastsætter regler, der gør det muligt, at give tilladelser til repowering indenfor ét år.

Green Power Denmark opfordrer på baggrund af ovenstående til at,

1. repowering defineres bred og som minimum kategoriseres efter to typer af projekter: Dels projekter, vis primære formål er levetidsforlængelse (*refurbishment projects*), og dels projekter, vis primære formål er opsætning af en ny havvindmøllepark efter dekommissionering af eksisterende projekt.
2. ændringen i § 29 a, nr. 2, nr. 3 præciseres fra: "»3) om en forenklet og hurtig ansøgnings- og tilladelsesproces for repowering af bestående elproduktionsanlæg" til "»3) om en **yderligere** forenklet og **hurtigere** ansøgnings- og tilladelsesproces for repowering af bestående elproduktionsanlæg"
3. der i udmøntningen af bekendtgørelsen tages højde for VE III-direktivets pointe om, at tilladelsesprocessen til repowering af eksisterende vedvarende energianlæg på havet maksimalt varer ét år.

En bred bemyndigelse er fornuftig, hvis man ikke kender svarene – men Folketinget bør som minimum definere spørgsmålene

Green Power Denmark finder, at lovens bemærkninger med fordel kan opliste de 'spor' som Folketinget bemyndiger ministeren til at udbore og udmønte i bekendtgørelsen, herunder bl.a. følgende elementer:

1. Undersøg hvorvidt en længerevarende levetidsforlængelse er mulig

Repowering har i kontekst af krigen i Ukraine fået fornyet opmærksomhed som et vigtigt element i EU's sikkerhedspolitik og forsyningssikkerhed. I Rådets forordning "*Forordning 2022/2577 om en ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi*"², blev repowering fremhævet, som en vigtig del af løsningen på EU's afhængighed af gas. Derudover fremhæver forordningen andre positive effekter af repowering: "*Repowering af et vindenergianlæg med mere effektive vindmøller muliggør, at den eksisterende kapacitet opretholdes eller forøges imens man har færre, større og mere effektive vindmøller. Repowering drager også fordel af den eksisterende nettilslutning, en sandsynligvis højere grad af offentlig accept og viden om miljøpåvirkninger.*" Tilsvarende understreger REPowerEU strategien, at tilvejebringelse af ekstra VE-kapacitet skal defineres som "*overriding public interest*".

Med afsæt i ovenstående, som understreger vigtigheden af repowering projekter, mener Green Power Denmark, at det i forbindelse med udformningen af bekendtgørelsen skal afklares og kommunikeres klart, hvilke grænser EU-retten og/eller udbudsretten måtte sætte for projekter, hvis primære formål er at

¹ I den [foreløbige version af VE III-direktivet](#) fremgår følgende af de indledende bemærkninger: 11c: "In order to accelerate the pace of deployment of renewable energy projects it is necessary to adopt rules which would simplify and shorten permit-granting processes,..." og "(11e) A further simplification and shortening of the administrative permit-granting processes for renewable energy plants, (...) is necessary".

² Rådets forordning: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022R2577>

levetidsforlænge eksisterende parker. Det bør på den baggrund fremgå tydeligt i bekendtgørelsen, hvor længe denne type af repowering-ansøgninger kan forlænge koncessionsperioden til eksisterende havvindmølleprojekter.

2. Initiativret til fuld repowering hos koncessionshaver sikrer tempo

I forlængelse af foregående punkt, og med blik for at maksimere udbygningstempoet for VE-kapacitet, taler meget for, at det vil være hensigtsmæssigt, at initiativretten til udskiftning af eksisterende havvindmølleparker ligger hos markedsaktørerne, så man ikke skal vente på et politisk initiativ til at gennemføre statsligt styrede udbud efter udløb af en koncession.

Hvis det sikres, at initiativretten ligger hos markedsaktørerne, kan det gøre det muligt, at ejeren af en eksisterende park kan søge om tilladelse til repowering, allerede før udløb af koncessionsperioden. Således sikres det, at der kan tilvejebringes mere og hurtigere VE-kapacitet med afsæt i en økonomisk optimering frem for en politisk styring af, hvornår og hvor meget havvind der skal udbygges.

På baggrund af ovenstående opfordrer Green Power Denmark ligeledes til, at Energistyrelsen i efterårets proces med udformning af en bekendtgørelse undersøger, hvordan de repoweringprojekter, som *ikke* kan kategoriseres som levetidsforlængende projekter men derimod projekter med fuld udskiftning, kan ansøge og opnå tilladelser via en model som sikrer overensstemmelse med de konkurrenceretlige regler, som EU-retten og/eller udbudsretten sætter.

Administration af visse pristillægsordninger til VE-anlæg

Green Power Denmark har ingen bemærkninger til dette.

Regler om udpegede elektricitetsmarkedsoperatører i lov om fremme af vedvarende energi

Green Power Denmark støtter op om forslag til at gøre VE-loven og elforsyningsloven begrebsmæssigt konsistente.

Green Power Denmark står til rådighed for en uddybende dialog.

Mvh.

Marting Risum Bøndergaard og Nina Rask Skotte

Modtager: Energistyrelsen
Afsender: HOFOR
Dato: 16.08.2023
Journalnummer: 20231581

Forsyningsstrategi energi
Direkte tlf. 27952171
E-mail jawihe@hofor.dk

Høringssvar til forslag om ændring af lov om fremme af vedvarende energi

HOFOR vil gerne takke for mulighed for at give høringssvar på Energistyrelsens forslag om ændring af lov om fremme af vedvarende energi (VE-loven).

HOFOR ansøgte den 6. juli 2021 om tilladelse til at levetidsforlængelse driften af Middelgrunden Havvindmøllepark med yderligere 25 år, dvs. en forlængelse af selve elproduktionstilladelsen, som er givet efter VE-lovens §29. HOFOR modtog den 27. april en screeningsafgørelse på ansøgningen og afventer at modtage de endelige tilladelser til at forlænge elproduktionen med yderligere 25 år. HOFOR ser derfor positivt på forslaget om at klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til at kunne fastsætte regler, som forsimples og øger transparens med henblik på at understøtte en forenklet og hurtig tilladelsesproces for repowering af bestående elproduktionsanlæg på havet.

I forbindelse med levetidsforlængelse af Middelgrunden Vindmøllepark ønsker HOFOR at udføre en opgradering af de eksisterende møller, herunder bl.a. at udskifte mindre komponenter med fokus på opdatering af de sensorer og den software, som bruges til overvågning af møllerne. De eksisterende møller vil ikke blive skiftet ud og vindmølleparkens højde og kapacitet vil forblive det samme. Levetidsforlængelsen af Middelgrunden Vindmøllepark er i HOFORs optik derfor ikke en klassisk repowering, som defineret i elforsyningslovens §5:

”Fornyelse af elproduktionsanlæg, som producerer VE-elektricitet, herunder fuld eller delvis udskiftning af anlæg eller driftssystemer og udstyr med henblik på at erstatte kapacitet eller for at øge anlæggets produktivitet eller kapacitet.” (Elforsyningsloven §5 stk. 28).

HOFOR ønsker at det præciseres, i hvilket omfang levetidsforlængelsesprojekter er omfattet af definitionen af repowering og således er omfattet af lovforslaget.

RWE Renewables Denmark A/S og Andel Holding A/S takker for muligheden for at kommentere på forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi.

Vedrørende Repowering af bestående elproduktionsanlæg på havet:

Danmark er et pionerland, når det kommer til opsætning af havvind. I 1991 blev verdens første havvindmøllepark bygget i Danmark. Dette betyder også, at der i dag findes en lang række havvindmølleparker, som har været i drift i mange år, og hvor de nødvendige tekniske og økonomiske analyser for repowering eller levetidsforlængelse enten allerede er påbegyndt eller vil blive igangsat indenfor for en kort årrække. I det perspektiv finder RWE og Andel det positivt, at man ved lovforslaget lægger op til, at muliggøre en forsimpning og øget transparens med henblik på at understøtte en forenklet og hurtig ansøgnings- og tilladelsesproces for repowering af havvindanlæg.

Mere fleksible rammer for længerevarende levetidsforlængelse bør have hovedfokus:

Som beskrevet findes der en række aldrende havvindmølleparker, som indenfor de næste 15 år vil skulle dekommissioneres, blive repowered eller levetidsforlænges¹. Givet der er tale om en betydelig kapacitet på +800MW, er det væsentligt at undersøge, hvorvidt det er muligt at indføre bredere rammer for tilladt levetidsforlængelse, end hvad den sidste sætning i VE-lovens §29 muliggør, således at den fulde tekno-økonomiske levetid kan udnyttes for disse parker.

Det er RWE og Andels opfattelse, at forlængelse af elproduktionstilladelsen er afgrænset til ”i særlige tilfælde [at] gives for et kortere tidsrum²”, samt at denne afgrænsning tager udgangspunkt i at dette **muligvis** kan være i strid med udbudspligten. I den forbindelse er det dog værd at fremhæve, at de aldrende havvindmølleparker alle er kystnære, og det derfor pt. ikke forventes, at arealerne genudbydes, samt at nogle af parkernes koncessionsaftaler, i modsætning til f.eks. Thor, ikke har fastsat den mulige længde på levetiden.

Hertil kommer at invasionen af Ukraine har givet repowering en helt anden betydning, end da VE2-direktivet blev udviklet, hvilket tydeligt fremgår af ”Forordning 2022/2577 om en ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi”. Her fremhæves repowering som yderst vigtig ift. dels at udnytte allerede eksisterende lokationer og netforbindelser³, og dels at nedlukning af eksisterende kapacitet fremfor repowering vil komplicere situationen på energimarkedet endnu mere⁴. Slutteligt er det ligeledes værd at bemærke, at repowering vil kunne bidrage positivt til reduktion af CO2 i det omfang, at produktion fra de eksisterende parker fortrænger fossil elproduktion i Danmark såvel som i de nabolande, Danmark har udlandsforbindelser til.

Med udgangspunktet i ovenstående perspektiver kan det anføres, at en meget tidlig og/eller kapacitetsmæssig afgrænset tilgang til repowering står i modsætning til intention af VE2-direktivet og forordningen for fremskyndelse af VE bestemmelser. RWE og Andel opfordrer derfor til, at et hovedfokus i det kommende arbejde med den nye bekendtgørelse bliver at undersøge, om en længerevarende levetidsforlængelse rent faktisk er mulig.

Inddragelse af relevante aktører i det videre arbejde er vigtigt:

¹ Det er RWEs opfattelse at Repowering omhandler levetidsforlængelse, men at dette kan ske enten via mindre justeringer eller større udskiftninger af eksisterende anlæg Jf. VE-direktivets artikel 10.

² Jf. artikel 29 i VE-loven

³ Jf. Præambel 13 i forordningen

⁴ Jf. Præambel 14 i forordningen

For repowering/levetidsforlængelse er det væsentligt at holde sig for øje, at der ikke er tale om en homogen projektering. De tekniske og økonomiske rammer vil være forskellige for de forskellige havvindmølleparker. Det er derfor vigtigt, at det kommende regelsæt, udmøntet via en bekendtgørelse, sker i tæt dialog med relevante aktører, såsom eksisterende koncessionshavere af aldrende danske havvindmølleparker. Dette vil sikre, at de forskellige tilgange til sådanne projekteringer er reflekteret i rammeværket.

Varigheden af tilladelsesprocessen for repowering er umiddelbart ikke konform med gældende EU-ret:

Jf. VE-lovens §29 a, nr. 1 som fastsætter tilladelsesprocessen for repowering, som er bemyndiget via bekendtgørelse nr. 1215 af 5. juni 2021 om kontaktpunkt og tidsfrister for VE-tilladelsesprocessen, fremgår det af §8, at "Myndighedernes sagsbehandlingstid er under tilladelsesprocessen underlagt en **samlet tidsfrist på maksimalt 2 år**". Ifølge VE2-direktivet artikel 16 stk. 6, fremgår det, at "Medlemsstaterne letter repowering af eksisterende anlæg for vedvarende energi ved at sikre en forenklet og hurtig tilladelsesproces. Varigheden af denne proces må **ikke overstige et år**". I den forbindelse er det korrekt forstået, at såfremt Rådets forordning 22022/2577 ikke forlænges, vil sagsbehandlingstiden for repowering blive 1 år som foreskrevet enten gennem en justering af ovenfor nævnte bekendtgørelse eller i den bekendtgørelse, som lovforslaget vil give Ministeren bemyndigelse til at udarbejde?

Vedrørende Tinglysning af rettigheder over elproduktionsanlæg i den eksklusive økonomiske zone

RWE og Andel har ingen kommentarer

Vedrørende Administration af visse pristillægsordninger til VE-anlæg

RWE og Andel har ingen kommentarer

Skulle ovenstående give anledning til spørgsmål, står RWE og Andel selvfølgelig til rådighed for en evt. uddybning og dialog om de angivne kommentarer.

Mvh

Navn: Ole Hillebrandt

Titel:

Firma:

Dato:

Navn: Pia Lanken

Titel: CEO RWE Renewables Denmark A/S

Firma: RWE Renewables Denmark A/S

Dato: 15/08/2023

Navn: Pia Lanken

Titel: Head of Regulatory Affairs Denmark

Firma: RWE Renewables Denmark A/S

Dato: 15/08/2023